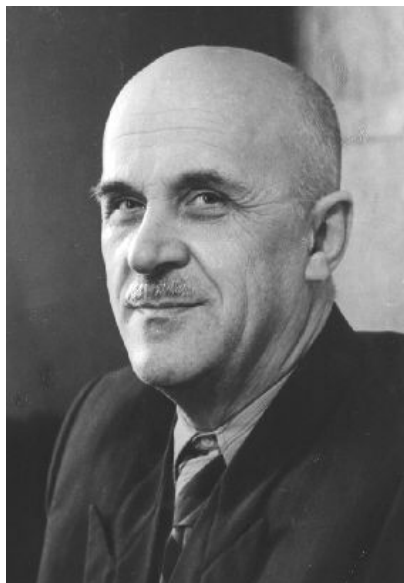

СИРОТЕНКО Олександр Іванович (10(22). 06. 1897, слобода Ворожба Сумського пов. Харківської губ., нині місто Сумського р-ну Сумської обл. — 16. 10. 1975, Київ) — живописець, педагог. Батько [Н. Сиротенко](#), дід [С. Вовка](#). Член АХЧУ (1925—29), СХУ (1932). Учасник 2-ї світової війни. Державні нагороди. Закінчив Київський художній інститут (1927; майстерня [Ф. Кричевського](#)), де 1934—69 і викладав: від 1935 — доцент, 1947—69 — професор кафедри живопису й композиції; 1931—34 — викладач Харківського художнього інституту. Працював у галузях станкового живопису та малюнка. Основні жанри — портрет, пейзаж, натюрморт. Для творів С. характерні струнка продумана композиція, ретельний рисунок, гармонійний колорит, узагальнення дійсності, ліризм образів. Портрети виразні, з психологічною

характеристикою. Учасник мистецьких виставок від 1910-х рр. Персональна — у Києві (1988 — посмертна). Деякі полотна художника зберігають у Національному художньому музеї України, Національному музеї історії України, Національному музеї Т. Шевченка (усі — Київ), Державному музеї Т. Шевченка (м. Канів Черкаської обл.), Закарпатському художньому музеї (Ужгород), Вінницькому краєзнавчому музеї, зібранні Чернігівського відділу культури. Серед учнів — [О. Вовк](#), [М. Малишко](#), [В. Марусенко](#), [О. Минка](#), [Т. Московка](#), [А. Оверчук](#), [В. Одайник](#).

Основні твори

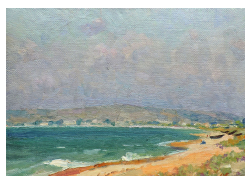
«Відпочинок» (1927), «Сім'я шахтаря» (1929), «Материнство» (1932), «Натюрморт з червоною стрічкою» (1934), «На просторі (Дівчина читає "Козбаря")»», «Устим Кармалюк» (обидва — 1938), «Клас проти класу», «Оборона "Арсеналу" у 1918 р.» (обидва — 1941), «Жінка в червоній хустині» (1944), «Дружина в українському вбранні» (1946), «Дівчина» (1947), «Поле» (1949), «Явори» (1950), «Вечоріє» (1953), «Біля могили Т. Шевченка» (1960), натюрморт «Осінні кольори», «Над Дніпром» (обидва — 1970).

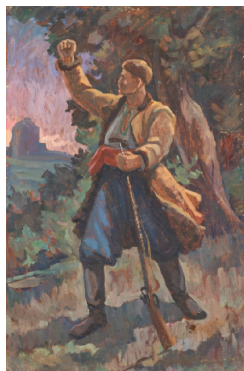
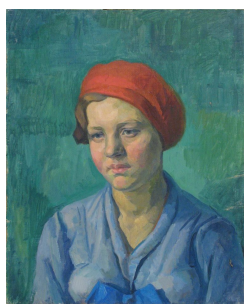
Рекомендована література

1. Олександр Сиротенко: Каталог виставки творів. К., 1988;
2. Блюміна І. Живописець і педагог // Укр. АМ: Дослідн. та наук.-метод. пр. Вип. 5. К., 1988;
3. Її ж. Один з перших // Вечір. Київ. 1988, 20 груд.;
4. Її ж. Непомітний, але визначний // Наш час. 1997, 4 лип.

[І. М. Блюміна](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Сиротенко Олександр Іванович / І. М. Блюміна // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-888390>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).